

Sygn. akt V CSK 172/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa M. Spółki Akcyjnej w Ł.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prezydentowi W.
o ustalenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 9 grudnia 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W niniejszej sprawie pozwany wniósł skargę kasacyjną, a powód wniósł odpowiedź na skargę, w której podjął polemikę z argumentacją pozwanego, jednak sformułował wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniony potrzebą rozstrzygnięcia wątpliwości prawnych. Pozwany jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powołał się na jej oczywistą zasadność oraz na występowanie na jej tle istotnych zagadnień prawnych, przy czym merytorycznie argumenty są podobne. Pierwszym jest potrzeba wykładni art. 316 k.p.c. co do czasu, na jaki ma wyrokować Sąd Apelacyjny, skoro stan faktyczny sprawy jest inny w chwili wyrokowania przez Sądy I i II instancji. W chwili wyrokowania przez Sąd I instancji nie były spełnione przesłanki zmiany stawki procentowej opłaty za użytkowanie wieczyste, a w chwili wyrokowania przez Sąd II instancji już były one spełnione. Kwestia ta nie budzi jednak wątpliwości, bowiem art. 316 k.p.c. wymaga, aby sąd orzekając brał pod uwagę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy – chodzi oczywiście o zamknięcie rozprawy przed tym sądem. Sąd II instancji będzie więc uwzględniał stan sprawy z chwili zamknięcia przez siebie rozprawy – nie jest to sąd kasacyjny, lecz w modelu apelacji pełnej sąd merytoryczny, tak jak sąd I instancji. Po drugie, zdaniem skarżącego budzi wątpliwości to, czy jest dopuszczalne ustalenie przez sąd innej daty początkowej należności opłaty rocznej w innej wysokości niż wynikająca z art. 81 ust. 4 u.g.n., zgodnie z którym nowa opłata obowiązuje od 1 stycznia roku następującego po roku, w którym zakwestionowano wysokość dotychczasowej opłaty. Na tle tej sprawy oznaczałoby to, że nowa opłata miałaby obowiązywać od 1.1.2012 r., a skoro wówczas nie było przesłanek do zmiany wysokości opłaty, to powództwo należało oddalić – tymczasem Sąd ustalił datę inną, na którą zostały spełnione przesłanki materialnoprawne powództwa (1.1.2015 r.). Zgodzić się trzeba, że kwestia ta może

budzić wątpliwości, ale tylko przy zastosowaniu wykładni literalnej. Względy pragmatyczne wspierają stanowisko Sądu – skoro w toku postępowania te przesłanki się spełniły, to okoliczność tę sąd powinien wziąć pod uwagę. Niesłuszne byłoby i zbyt formalne twierdzenie, że sąd ma oddalić pozew, a powód powinien wystąpić z nowym żądaniem. Co więcej, gdyby postępowanie trwało dłużej, to przez to za czas trwania postępowania zapłaciłby zbyt wysoką stawkę. Artykuł 81 ust. 4 u.g.n. należy odczytywać w ten sposób, że nowa stawka obowiązuje od 1 stycznia kolejnego roku po tym, gdy zmianie uległo przeznaczenie nieruchomości. Taka wykładnia jest zgodna z art. 316 k.p.c. przesądzającym, jaki stan rzeczy sąd bierze pod uwagę przy orzekaniu. Po trzecie, oczywista zasadność skargi w ocenie skarżącego ma się sprowadzać, oprócz błędnej wykładni co do problemów już omówionych, w zmianie stawki procentowej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego dla całej nieruchomości gruntowej. Tymczasem w chwili orzekania na tej nieruchomości niektóre lokale użytkowe zostały już wyodrębnione i co do nich taka zmiana jest niezasadna. Sąd *meriti* powinien ustalić udział w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości co do którego zasadna była zmiana stawki, a nie orzekać co do całej nieruchomości. W szczególności błędne jest odwołanie do art. 73 ust. 1 u.g.n. co do nieruchomości oddanej do użytkowania w różnym celom i dla określenia stawki wybrania celu dominującego. Jest to dopuszczalne do chwili wyodrębnienia na tej nieruchomości lokali, ponieważ wówczas, przy wyodrębnieniu, można zmienić stawkę opłaty dla konkretnego lokalu ze względu na jego przeznaczenie. Gdy jest on jednak już wyodrębniony, to nie ma podstaw do zmiany jego stawki na „mieszkaniową”, co jest skutkiem zmiany dla całej nieruchomości. Można jednak mieć wątpliwości, czy tak ujęty zarzut świadczy o oczywistej zasadności skargi – kwestia jest dość zawiła i można stwierdzić, że Sąd *meriti* zajął w tej materii jedno z potencjalnie możliwych stanowisk.

W skardze kasacyjnej wniesionej w niniejszej sprawie nie została wykazana żadna z okoliczności wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c., dlatego Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania.

